

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΗΣ ΟΥΑΛΛΙΑΣ

«Ο διακεκριμένος Κύπριος μουσουργός και μαέστρος κ. Σώλων Μιχαηλίδης βρίσκεται για λίγες μέρες στης 'Αθήνας έρχόμενος από την Ουαλλία όπου είχε παραστήσει μέλος της πενταμελούς κριτικής 'Επιτροπής που ανέβη μεμονωμένα διαγωνισμοί και προέκυψε από τα αποτελέσματα ένα έργο κλάσης να συμμετάσχει στο διεθνές συνέδριο και φεστιβάλ Λαϊκής Μουσικής. Στο παρκατάξιο έργο είχε την καλοσύνη να μας μεταδώσει τις εντυπώσεις του από τις άριστες μουσικές γιορτές της Ουαλλίας.

Κάθε καινούργια έπαφή με τη μουσική ζωής της 'Αγγλίας ανανεώνει και ενισχύει την ποιότητα, πώς ή χώρα αυτή όχι μονάχα έχει πιά καταρτίσει έλλοκληρωτικά το πλούσιο παραμύθι (επικοινωνία) για μια χώρα (κατηγορία) της «χώρας χωρίς μουσική», αλλά βρίσκει πια σε αλληρό άνθιση παρά τη χειρότερη ίσως οικονομική κρίση της Ιστορίας της. Μια σκληρή δειλόλογον μουσουργών, που άμοιρα διαγράφονται στον όριζοντα στα τέρη του περ. αιώνα, άκμαζε σήμερα και ή έκτέλεση τών έργων του ενισχύεται από το κράτος, υπό τις ποικίλες σ' αυτή τη χώρα μορφές του (Συμβούλια Τεχνών, Συμβούλια Κοιμητιών κ.λ.). Παράλληλα οι κυριότεροι όρχηστρες και διάφοροι καλλιτεχνικοί όργανισμοί έποχοιγούνται να γεννάει, 'Αλβανία, ή όρνάση της μουσικής της ζωής, βλαίεται στον έκπαιδευτικό τομέα, είναι και για μας ένα παράδειγμα προς μίμηση.

Φέτος με το γενικό Φεστιβάλ της Βρετανίας ή μουσική πήρε ένα σημαντικό μερίδιο. Καινούργια έργα (όπερες, συμφωνικά κ.λ.) έχουν ειδικά παραγγελαθεί από το κράτος, άλλα έχουν προκριθεί κατόπιν διαγωνισμού και πλείστα άπ' αυτά έχουν κ' όλας έκτελεσθεί. Ένας σημαντικός αριθμός συναυλιών έχει δοθεί από τις κυριότερες όρχηστρες του Λονδίνου στην καινούργια τέρτατα Αίθουσα Συναυλιών, που κτίσθηκε φέτος, καθώς κ' από τις πιο αξιόλογες όρχηστρες άλλων πόλεων, της περιφέρειας Χάλλε του Μάντσεστερ, της Φιλαρμονικής του Λίβερπουλ, της Βιρμινγκάμης, της 'Όρκης κ. ά. Πλείστες πόλεις έχουν διοργανώσει τοπικά φεστιβάλ τέχνης, όπως ή 'Οξφόρδη, το Κέμπριτζ, το Μπράιτον, το Μπρόμσμουθ κ.λ. Άλλες έπλάτουν το τακτικό τους έτήσιο φεστιβάλ, που φέτος συμπεριελήθη στα πλαίσια του γενικού Φεστιβάλ. Τα πιο ενδιαφέροντα είναι του 'Αλντεμποργκ, του Τσέλτενχαμ (σύγχρονης βρετανικής μουσικής), του 'Εβιμσούργου και της 'Ουέβλινγου. Το φεστιβάλ του 'Ουέβλινγου, άποτελεί μια σπουδαιότατη μουσική έκδηλωση. Στο άποιο του άκολουθεί περίπου τις γραμμές άλλων παρόμοιων στην Εύρωπη, όπως του Σάλτχμπεργκ, του Στρασβούργου κ. ά. Είναι δηλ. μια σύνθεση μελοδραματικών και δραματικών παραστάσεων, καλλιτεχνικών έκθεσεων, συναυλιών συμφωνικής μουσικής και μουσικής διαμιάτου με φημισμένες βρετανικές και ξένες όρχηστρες και τη συμμετοχή διαπερητών μαέστρων και σοπλιτ. Μπορεί κανείς να κρίνει ή ενδιαφέρον δημοιουργεί ή συμμετοχή τέτοιων συγκροτημάτων όπως της 'Σκόκλας του Μιλάνου πέρυσι, της Φιλαρμονικής της Ν. 'Υόρκης με τον Μπρόντγουολ και τον Μπρόντο Βάλτερ έφετος.

..

Ένα άλλο φεστιβάλ με έξαιρετικό ένδιαφέρον και που παίρνει τις διαστάσεις μιας μουσικής 'Ολυμπιάδας είναι το Διεθνές Φεστιβάλ της Ουαλλίας, που γίνεται στην πόλη Θλαγκόθλεν. Το φεστιβάλ αυτό βγίηκε από τον τύπο του έθνικού φεστιβάλ τών Ουαλλών, του έκει το λένε «Αϊστεβροδ» (δηλ. μουσική γιορτή) και που την πρόελευση του έχει στις άρχαιες συγκεντρώσεις και τους περιήρους διαγωνισμούς τών βάρδων. 'Ακόμη άς σήμερα εξακολουθεί να γίνεται το 'Εθνικό 'Αϊστεβροδ κάθε χρόνο, μια φορά στη Β. Ουαλλία και μια στη Ν. Ουαλλία. Στα 1947 στην πόλη Llangollen (προφ. Θλαγκόθλεν) καθιερώθηκε το Διεθνές Φεστιβάλ κ' από χρόνο σε χρόνο παρώνει όλοένα και μεγαλύτερες διαστάσεις. Την πρώτη χρονιά πήραν μέρος 40 χορωδίες, ενώ φέτος 120. Το φεστιβάλ αυτό είναι κυρίως ένας διεθνής μουσικός διαγωνισμός με παράλληλες βραβυτικές συναυλίες. Όλο, που συμμετέχοντες διαγωνισμούς πρέπει να είναι έρασιτέχνες (έκτος από τους μαέστρους των χορωδιών κ') αυτό το γνώρισμα δίνει ξεχωριστή άξια και σημασία στη μουσική αυτή γιορτή. Η 'Οργανωτική 'Επιτροπή προσφέρει δωρεάν στέγη και τροφή στις χιλιάδες που έρχονται να διαγω-

νισθούν και ή όρνάση του κολλοσιαίου αυτού φεστιβάλ δεν άφηνει τίποτε στην τύχη: κάθε λεπτομέρεια, κ' ή έλαχιστή, προβλέπεται με προσοχή και ή γιορτή διεξάγεται πάντα με άξιοθαύμαστη τάξη. Οι χορωδίες έπαρβουόνονται με τα έξοδα της μεταβίβασής τους που κάποτε είναι τέρτατα, όταν μάλιστα μια χορωδία έρχεται από μακρινή χώρα, σαν τον Καναδά ή την Χιλή. Αυτό όμως έπιτυγχάνεται με κρατική βοήθεια. Αυτό όλα είναι χρήσιμα διδάγματα για μας τους 'Ελληνες κ' είναι, που φαίνεται, καιρός πια ό άρμόδιος να αναλογισθούν πώς δεν πρέπει το όνομα της 'Ελλάδος να λείπει από τέτοιες έκδηλωσεις συστηματικά.

Το φέτος φεστιβάλ κράτησε έξη μέρες από τις 3 ως τις 8 'Ιουλίου και το παρακολούθησαν 130 χιλιάδες άκροατές. 'Ελαβαν μέρος χορωδίες κ' άλλες όμάδες από 22 χώρες της Εύρωπης, της 'Αμερικής και της 'Ασίας, από την Φιλλανδία ως τον Καναδά και τη Χιλή.

Η πρώτη μέρα ήταν, όπως πάντα, άφιερωμένη σε διαγωνισμούς έθνικών χορών και λαϊκών χορωδιών τραγουδιών. 'Εξαιρετικές όμάδες έστειλαν ή Γαλλία, 'Ελβετία, 'Ισπανία Γιουγκοσλαβία, ή Ούκρανία και ή 'Ινδονησία. 'Από τη δεύτερη μέρα άρχισαν ό καθιστό διαγωνισμοί: σόλο πάνω, βιολί, μωβόδες (χώρια σοπράνο, τενόροι κ.λ.). Το κύριο όμως χαρακτηριστικό αυτού του φεστιβάλ είναι οι διαγωνισμοί χορωδιών, που συγκεντρώνονται σε πέντε τάξεις: μικτές, άνδρικές, γυναικείες, έθνικές και παιδικές. Σε κάθε διαγωνισμό ύπαρχουν δύο ύποχρεωτικά έργα, καθορισμένα από την 'Επιτροπή ένα χρόνο πριν, και ένα τρίτο έλεύθερο της έκλογής της χορωδίας, αλλά όλο σύνθετη της χώρας της χορωδίας. Στάν διαγωνισμοί μικτών χορωδιών, που και ό σπουδαιότερος με α' βραβείο 120 λίρες και διεθνές τρόπαιο, τα ύποχρεωτικά φέτος ήταν το «Άμην» από τον «Μεσοία» του Χαίντελ και ό «Πιστός Σταυρός» του ύποφαινομένου. Το πρώτο βραβείο κέρδιζε μια 'Αγγλική χορωδία με μαέστρο ένα σφριγγλάτο γέρο 82 χρονών, το δεύτερο Πορτογαλική και το τρίτο Φιλλανδική. Στις άνδρικές τα ύποχρεωτικά ήταν το «Adoramus te» του Παλεστρίνα και ένα έργο του Νορβηγού συνθέτη Kjerulf και στις γυναικείες ένα μωτέτο του Orlando di Lasso και ένα έργο του Ούγγρου συνθέτη Σάντορ Βίρες. Το πρώτο βραβείο στις άνδρικές (100 λίρες και διεθνές τρόπαιο) κέρδιζε πάλι 'Αγγλική, το δεύτερο Καναδική και το τρίτο Νορβηγική. Στις γυναικείες το πρώτο βραβείο (75 λίρες και τρόπαιο) πήρε 'Αγγλική, το δεύτερο 'Ολλανδική και το τρίτο Γαλλική. Βραβεία πήραν επίσης μια Γερμανική, μια Ούκρανική και μια 'Ελβετική. Το έπίπεδο της έκτελέσεως ήταν πολύ ψηλά και άρκετες χορωδίες έβειαν άξιοθαύμαστη τεχνική όμοιογένεια, ίσορροπία και έκφραστική δύναμη. Δεν θα έχασω ποτέ την πλαστικότητα και την άβυσθη τέχνη της Καναδικής χορωδίας που γρηγορίανό μέλος ή γρημική κούλας οάν' από ένα όργανο άφάνταστη τελειότητα, χάρμα αισθητικής όμορφας.

Στις βραδυτικές συναυλίες έλαβαν μέρος σ' έκλεκτά προγράμματα ή Φιλαρμονική 'Ορχήστρα του Λονδίνου με τον Γάλλο μαέστρο Μαρτινόν και οι σοπλιτ 'Αρρόν, ντε Βίτο, Σίλλβερ, Βασκο, και το 'Ινδικό μωτέτο του Ράμ Γκοπάλ. Μια όραία έκδηλωση ήταν ή Ένωσις τών καλύτερων χορωδιών από πολλές χώρες και ή έκτέλεση από τη διεύθυνση του μουσικού διεθυντού του φεστιβάλ κ. Γκούιν Ουίλλιαμς μιας σειράς έργων του Μπάγ, Βυργ, Βιθάρια, Λάσο, Παλεστρίνα, Ουίλλιαμ και Χαίντελ. Πάνω από χίλια πρόσωπα από τη Γερμανία ως τον Καναδά ένόηθηκαν σ' ένα μεγαλειώδη όνομα, ένα όνομα της άγάπης και της άδελφότητας. Το θέμα ήταν άφάνταστα συγκινητικό. Και ή Μουσική έμεινε άκόμη μια φορά στον μεγάλο της ρόλο του κατ' έξοχην Διδασκάλου τών ψυχών και 'Εκπολιτιστικού 'Αναμορφωτή.